نگاه بیرون

زمان تعامل دوباره با ایران

DAILY NEWS

گوون سَک . ترجم: روح‌اله نخعی

● شهادت‌های مقامات ارشد اطلاعاتی ایالات متحده در جلسه هفته گذشته سنا را شنیده‌اید؟ همگی گفتند ایران در تلاش برای ساخت سلاح‌های هسته‌ای نیست؛ خبر بسیار خوبی برای منطقه ما. زمان تعامل دوباره با ایران رسیده است؛ پس در پیشنهادهای سیاست‌گذاری اروپایی‌ها در کنار ترکیه درست می‌گفتند و ایالات متحده و اسرائیل اشتباه می‌کردند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور، هنوز در یک واقعیت جایگزین زندگی می‌کند. شهادت‌های ارائه‌شده در سنا اما کارها را پیچیده‌تر کرده است. فقط نگاهی بیندازید به چیزهایی که او بلافاصله بعد از جلسه علنی توییت کرده است؛ «به نظر می‌رسد اطلاعاتی‌ها وقتی پای خطرات ایران در میان باشد، به‌شدت منفعل و خام هستند. آنها اشتباه می‌کنند». این البته غیرمنصفانه بود. هر سه احتمالا پیش‌تر به رئیس‌جمهورشان گزارش داده بودند؛ بااین‌حال وقتی نظراتشان را علنی به زبان آوردند، ترامپ پیام‌رسان‌ها را هدف قرار داد. او گفت: «شاید اطلاعات[ی‌ها] باید به مدرسه برگردند!» چرا باید یک رئیس‌جمهور آمریکا علیه متخصصان اطلاعاتی‌اش جنگ به راه بیندازد. اگر از من بپرسید، اینجا با یک رئیس‌جمهور دمدمی‌مزاج دیگر طرفیم و ما همه می‌دانیم اگر یک چیز باشد که این مدل از آن متنفر است، این است که در ملأعام برخلاف نظرش حرفی زده شود. برای مایی که در خاورمیانه زندگی می‌کنیم، این خیلی پدیده آشنایی است. تصمیم‌گیران دمدمی‌مزاج از اینکه در ملأعام کسی حرفشان را اصلاح کند متنفرند. اگر پیشنهادی برای سیاست‌گذاری دارید، بهتر است پشت درهای بسته مطرحش کنید. حتی اگر حرفی که می‌زنید برای طرف خوب باشد، او نمی‌تواند در حال نرمش در مقابل یک همه‌چیزدان خرخوان دیده شود. حدس می‌زنم آن اطلاعاتی‌ها هم این را می‌دانستند، اما شاید این را فرصتی دیدند برای اینکه همه‌چیز را کمی به جهتی که خودشان در نظر دارند بکشند. ترامپ بعدتر تصویری از آنها که دور میز او نشسته بودند منتشر و اضافه کرد: «همین حالا یک جلسه عالی را با تیم اطلاعاتی‌ام در دفتر بیضی تمام کردم. به من گفتند رسانه‌ها چیزی را که در جلسه سه‌شنبه سنا گفته‌اند، بد تصویر کرده‌اند و ما درباره ایران، داعش، کره شمالی و... کاملا هم‌نظریم». همان‌طور که پائولی در [فیلم] «رفقای خوب» می‌گوید: «باید ظاهر را حفظ کنی». با همه اینها چیزی که دنیا لازم دارد اصلاح سیاست آمریکا در قبال ایران است. چرا؟ اول از همه، ایران در حال ساخت سلاح اتمی نیست، همان‌طور که قدرتمندترین فرماندهان اطلاعاتی جهان، با ادای سوگند، به قانون‌گذارانشان گفتند. دوم اینکه انقلاب جدید فناوری در خاورمیانه هم مثل همه جاهای دیگر دنیا اختلال ایجاد خواهد کرد. آنچه تا اینجا دیده‌ایم در مقایسه با آنچه در راه است، چیزی نیست. نگاه کنید که تسلا و بی‌وای‌دی با ماشین‌های برقی و خودراننده بیشتر در جاده‌های جهان چه‌کار خواهند کرد. این فناوری برای همیشه برنامه کسب‌وکار کشورهای تولیدکننده نفت را با قیمت‌هایی که به لحاظ ساختاری پایین‌تر خواهند بود، تغییر خواهد داد. برای همین است که همه؛ از روسیه تا کشورهای خلیج [فارس] روی برنامه‌های تحول اقتصادی کار می‌کنند؛ مثل سیگاری‌های ۵۰ ساله‌ای که دارند سعی می‌کنند برای اولین‌بار به باشگاه ورزشی بروند. سوم اینکه این تحریم‌های جدید مانع تحول ایران به سمت این واقعیت جدید خواهند شد. این اوضاع را در منطقه ما خطرناک‌تر خواهد کرد. تحریم‌ها هیچ نوع صلحی با خود نخواهند آورد، بلکه فقط بخشی از جهان را که ما در آن هستیم، بی‌ثبات‌تر خواهند کرد. مردم بیشتری سعی خواهند کرد به اروپا فرار کنند و لیبرال‌دموکراسی‌های آنجا را بیشتر مغشوش خواهند کرد. بی‌دلیل نیست که آلمان، فرانسه و بریتانیا دارند ابزار حمایت از تبادل تجاری، اینستکس، را برپا می‌کنند؛ ابزاری مالی که به آنها اجازه می‌دهد با وجود تحریم‌های ایالات متحده با ایران تجارت کنند. این نشانه باوری قوی به این ایده لیبرال است که تجارت بیشتر باعث رفع اختلاف‌های سیاسی خواهد شد و اینکه ما در نهایت آن‌قدرها با هم متفاوت نیستیم. همه اینها را به رئیس‌جمهورها و نخست‌وزیرهای دمدمی‌مزاج بگویید. اگر ممکن است، پشت درهای بسته. (حریت)

***مدیر «بنیاد پژوهشی اقتصاد سیاسی ترکیه»**

ادامه از صفحه ۴

نقدی بر لایحه مشارکت عمومی-خصوصی

نواقص فوق در فرایند تدوین پیش‌نویس لایحه و پیشبرد آن از طریق شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور و شیوه‌های دیگر مورد تأکید قرار گرفتند؛ اما در تشکل‌های بخش خصوصی هم به جای شایسته‌سالاری در دفاع از منافع ملی و منافع حرفه مهندسی ساختارهای معیوب مانع از دفاع کافی از نقطه‌نظرات کارشناسی شد که حاصل آن نواقص موجود است. امید که در فرصت باقی‌مانده تا تصویب نهایی لایحه در مجلس شورای اسلامی بتوان این نواقص را برطرف کرد.

در برپاشنه تخریب وزیر امور خارجه می‌چرخد

گلایه ظریف از خنجرزدن‌های داخلی

عکس: AFP

زینب اسماعیلی: گلایه ظریف از آنها که در داخل علیه او فضا را تخریب می‌کنند، به برگی از تاریخ چند سال اخیر سیاست خارجی کشور تبدیل شده است. از آغاز مذاکرات هسته‌ای در دولت یازدهم، این رفتار تخریبی آغاز شده و هر روز به شکلی خود را نشان می‌دهد؛ یک روز به شکل دلواپس، یک روز با علم‌کردن بیلبورد در خیابان، یک روز در تظاهرات‌های خیابانی با پلاکارد و... . این‌سال‌ها هر آنچه به سیاست خارجی کشور ربط داشته، به نوعی عده‌ای را «برانگیخته» تا در قبال آن موضع بگیرند و عده زیادی از این همیشه «برانگیختگان سیاسی»، پشت میزهایشان در تحریریه رسانه‌هایی نشسته‌اند که به‌وضوح به برخی نهادها یا افراد خاص وابسته هستند، ولی علیه وزیر خارجه کشور و سیاست خارجی موضع می‌گیرند.ظریف در مصاحبه‌ای که روز گذشته در روزنامه اطلاعات منتشر شده است، گفته: «در دوران مذاکره هسته‌ای نگرانی ما بیشتر بابت خنجرهایی بود که از پشت می‌خوردیم». او این مفهوم را با ادبیات متفاوتی پیش‌تر هم گفته بود، ولی به نظر می‌رسد این‌بار خواسته از لحن تیزتری استفاده کند که کلمه «خنجر» را به کار برده است.ظریف در این مصاحبه با تأکید بر اینکه «برجام را نباید دستاورد یک دولت، یک گروه یا دستاورد دیپلماسی دانست»، اضافه کرد: برجام دستاورد این ملت با هدایت و حمایت‌های رهبری است و دستاوردهای آن خیلی فراتر از اقتصادی است. او با انتقاد از اینکه در این مسئله مهم، یعنی مذاکرات هسته‌ای و برجام، هیچ‌وقت هم‌افزایی داخلی مشاهده نشده است، تصریح می‌کند: در دوران مذاکره نگرانی ما بیشتر از خنجرهایی بود که از پشت می‌خوردیم تا خود مذاکره. هیچ‌وقت از دست طرف مقابل به ستوه نیامدیم، اما در طول مذاکره و بعد از آن، در برابر فشارهای داخل واقعا به ستوه آمدیم. معتقدیم اگر اینها نبود، برجام می‌توانست در همان دو سال اول اجرا، با وجود همه بدعهدی‌های آمریکا و همه کاستی‌ها و ضعف‌های اروپا و دیگر کشورها، شرایطی را ایجاد کند که خروج از برجام برای آقای ترامپ بسیار بسیار پرهزینه‌تر باشد. می‌توانستیم در دو سال بعد از برجام، کشور را بسیار غیرقابل تحریم‌تر از شرایطی کنیم که اکنون هستیم. راه داشت؛ البته راهش نگاه به غرب نبود. راه آن نگاهی جامع به دنیا بود و نیاز اولیه‌اش این بود که اعلام نکنیم کدام آدم عاقلی می‌آید در این سرزمین سرمایه‌گذاری کند؟ هرکسی از یادش برود، محمدجواد ظریف از یاد نمی‌برد که از توافق موقت ژنو بازگشت و در تهران گروهی جمع شده بودند در حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی و برای خود عنوان دلواپس را انتخاب کرده بودند و از مذاکره با آمریکا و دیگر کشورها ناراضی بودند؛ کسانی که به طیف فکری مذاکرات پیشین با مدیریت سعید جلیلی نزدیک و معتقد بودند نباید از آنچه در صنعت هسته‌ای به آن دست یافته‌ایم، حتی ذره‌ای عقب‌نشینی کنیم. اما آنها پاسخی برای این نداشتند که پس اساسا برای چه به صنعت هسته‌ای دست یافته‌ایم؟ وقتی ساخت و دستیابی به بمب هسته‌ای طبق فتوای رهبری حرام اعلام شده است، دستیابی به سطحی از انرژی هسته‌ای اگر پتانسیل کشور برای امتیازگیری از طرف مقابل نیست، پس برای چیست؟این ماجرا در داخل کشور پایانی نداشت. تیترهای تند و پر از غضب کیهان که از سال‌ها پیش علیه ظریف به‌عنوان حلقه نیویورک مطرح بود، در میانه مذاکرات هسته‌ای آن‌چنان فشاری به جواد ظریف وارد کرد که او دچار کمردردهای عصبی شد که به صورت خوابیده در پرواز به ژنو رفت و با ویلچر به محل اعلام توافق آورده شد. بیلبوردهای صداقت آمریکایی که مذاکرات را نشان می‌داد، ولی با مضامینی مانند ترس و ابرقدرتی طرف مقابل و ضعف تیم مذاکره‌کننده ایران همراه بود. در کنار این فشارها، بارها تیم مذاکره‌کننده برای ادای توضیح به مجلس فراخوانده می‌شد، اعضای تیم مذاکره به دلیل جریان‌داشتن مذاکرات و پرهیز از درز اطلاعات که موجب بهره‌برداری طرف مقابل می‌شد، مجبور بودند کلی صحبت کنند و در برابر آن، عده‌ای خاص از نمایندگان مجلس اصرار داشتند باید از جزئیات مذاکرات به آنها اطلاعات داده شود. زمانی که اعضای تیم مذاکره اندکی وارد جزئیات می‌شدند، تمام صحبت‌های آنها در جلسات غیرعلنی به سطح رسانه‌های مرتبط با این افراد منتشر می‌شد؛ اتفاقی که بارها و بارها در جریان مذاکرات هسته‌ای تکرار شد و حتی طیفی از این رسانه‌ها در دوران مذاکرات هسته‌ای خبرنگارانی می‌فرستادند تا این انتقال اطلاعات را به آنها انجام دهد.جواد ظریف که همیشه از این رفتار و برخوردهای سیاسی دیگر رسانه‌ها با مذاکرات هسته‌ای، برجام و تیم مذاکره‌کننده ناراضی بود، در مصاحبه اخیرش با اطلاعات، نیز گفته: «روزنامه باید واقعیات را بگوید و نگاه ملی داشته باشد. تیتر روزنامه‌ها را نگاه کنید: «پرواز هواپیماهای کاغذی بر فراز آسمان انتخابات» یعنی خواست‌های ملی ما را در حد یک دعوای انتخاباتی به حضیض کشاندند. ببینید در این مدت چقدر هیئت به ایران آمد. برخی می‌گویند همه اینها نمایش است. بله، ممکن است کار دولتی‌ها نمایش باشد ولی بازرگان و تاجر هیچ زمانی برای نمایش وارد کشوری نمی‌شوند. کدام تاجری را دیدید بدون اینکه امیدی به تجارت داشته باشد فقط برای نمایش تجاری به کشوری قدم بگذارد؟ ما را در برابر خارجی‌ها طوری معرفی کردند که انگار برای اهداف کوتاه انتخاباتی وارد این مذاکره می‌شویم. به‌جای آنکه ما را در سطح بالا در مقابل طرف خارجی قرار دهند که از موضع ملی این کار را انجام می‌دهیم، ما را فرو کاستند به کسی که نیازمند است برای دعوای انتخاباتی. من وزیر خارجه از چه زمانی سیاسی و جناحی بودم که اکنون بخواهم باشم؟ اینها واقعیاتی بود که وجود داشت. این واقعیات حتی امروز در شرایطی که در یک جنگ اقتصادی قرار گرفته‌ایم، تشدید شده است و برخی همان سیاست‌ها و اهداف را دنبال می‌کنند و این به نظر من کاستی عمده‌ای است که در آن زمان بوده و اکنون هم هست». ظریف ادامه می‌دهد: «آن زمان ممکن بود بگوییم تصویر کاملا روشن نبود اما اکنون که تصویر کاملا روشن است. روزی نیست که آقای پمپئو به من به اسم حمله نکند. خیال نکنید برای خود حسابی باز کردم ولی آقای نتانیاهو در مجمع عمومی در سخنرانی‌اش به من حمله می‌کند. آیا درست است که من هم‌زمان هم توسط نتانیاهو مورد حمله قرار بگیرم و هم توسط دوستان داخل؟ به خاطر حرف واحدی که درباره رژیم صهیونیستی می‌زنم، هم‌زمان آقای نتانیاهو و دوستان داخل به من انگ دروغ‌گویی می‌زنند. ببینید ما چقدر منافع ملی را فدای اهداف سیاسی می‌کنیم».چندی پیش نیز او در گفت‌وگو با روزنامه همشهری، در واکنش به اتهاماتی که به او زده می‌شود، گفت: «من دارم به نتانیاهو حمله می‌کنم، شما به من حمله می‌کنید. دمتان گرم!». ظریف در ماه‌های گذشته به دلیل چند اظهارنظرش به‌شدت تحت فشار قرار گرفت: نابودی اسرائیل و پول‌شویی. او گفته بود که «پول‌شویی یک مشکل در جمهوری اسلامی ایران هم هست». اما مخالفان گفتند ظریف گفته پول‌شویی یک مشکل گسترده است و آن را به شکل اتهام به نظام درآوردند و تلاش کردند تا از این نمد کلاهی برای خود بدوزند؛ کلاهی که با شایعه استعفای ظریف همراه کردند در حالی‌که او برای سفر پنج‌روزه و پرکاری به هند رفته بود، شایع کردند که او به دلیل ناکامی در برجام استعفا داده است. مشخص نیست ک عقل سلیم شایعه‌ساز به این سؤال پاسخ نمی‌داد که او چرا بعد از استعفا باید به یک سفر کاری پرزحمت برود؟حمله به جواد ظریف در حالی از دستور کار خارج نمی‌شود که هنوز در بر همان پاشنه می‌چرخد؛ همان‌ها که چهار سال پیش نگران ازدست‌رفتن آنچه عزت جمهوری اسلامی در مذاکره با آمریکایی‌ها بودند، در واکنش به تصویب سی‌اف‌تی، پالرمو و پیوستن به FATF و هر آنچه نشانه همکاری بین‌المللی است، همین خط را دنبال می‌کنند. بی‌توجه به صدمه‌ای که به سرمایه دیپلماسی کشور می‌زنند؛ بی‌توجه به تبعات تخریب وزیر خارجه‌ای که باید با اقتدار روی میز مذاکره مقابل همتایش بنشیند و بی‌توجه به اصل کلی جمهوری اسلامی که رئوس سیاست خارجی در هماهنگی دولت با مقام معظم رهبری تعیین می‌شود. با این رویکرد باید گفت جواد ظریف سرباز نظام است و تخریب او معانی بالاتری از تخریب یک وزیر دارد.

«بلومبرگ» در گفت‌وگو با مقامات آگاه گزارش داد

خشم آمانو از دخالت‌های آمریکا و اسرائیل

شرق: «کهنه‌سرباز و مقام سازمان سیا داشت درباره آینده ایران بحثی را مطرح می‌کرد که جلسه‌گردان حرف او را به منظور نمایش خبر فوری قطع کرد. شبکه دو اسرائیل اعلام کرد ایران همین حالا حدودهای توافق هسته‌ای با قدرت‌های جهانی را کنار گذاشته و سریعا بازرسان را نیز اخراج خواهد کرد». «بلومبرگ» این‌طور آغاز کرده است. این گزارش مربوط به نشست روز دوشنبه گروه امنیت بین‌الملل در رژیم اسرائیل است. داستان این‌طور ادامه می‌یابد: «بهتی در سراسر لابی و میان چندصد شرکت‌کنند پخش شد». بیشتر شرکت‌کنندگان از مقام‌های سابق کشورهایی مانند فرانسه، آمریکا و روسیه تشکیل شده بودند. «شرکت‌کنندگان گوشی‌های خود را به منظور بررسی صحت و جزئیات بیشتر از جیب خارج کردند. حدود ۲۵ دقیقه زمان لازم بود تا همه متوجه ساختگی‌بودن خبری شوند که دست‌اندرکاران پیشاپیش می‌دانستند». مدیران این نشست گفتند که غرض آنها سرگرم‌کردن و تغییر فضای شرکت‌کنندگان بود و هرچند مجری و دکور شبکه دو اسرائیل کاملا واقعی بود، اما گوینده از زبان انگلیسی استفاده کرده بود؛ نکته‌ای که باید دست آنها را از پیش رو می‌کرد.بلومبرگ با این شروع به سراغ داستان خودش می‌رود و از سرزمین‌های اشغالی به وین و از دوشنبه به چهارشنبه می‌رود: «اما هیچ‌کس در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی واقع در وین که مسئول سنجش و گزارش‌گیری ایران است، نمی‌خندد». به گزارش دو مقام حاضر در نشست غیرعلنی چهارشنبه گذشته، یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، تلاش‌های انجام‌شده برای متوقف و محدودکردن فعالیت سازمانی را که سال‌هاست طلایه‌دار امنیت هسته‌ای بوده به‌شدت مورد انتقاد قرار داد. «بدون نام‌بردن از اسرائیل و آمریکا، مدیرکل ژاپنی آژانس آشکارا تفهیم کرد که موضوع خشم او آن دو دولت هستند». آمانو با اشاره به وب‌سایت آژانس گفت: «استقلال آژانس نباید تضعیف شود. اگر اقداماتی در راستای مدیریت جزئی یا فشار بر آژانس در زمینه بررسی توافق هسته‌ای در حال انجام است، نتیجه معکوس خواهد داشت و بسیار خطرناک است».

فشار آمریکا بر آژانس

حدود یک هفته پیش بود که بلومبرگ در گزارشی پرده از بخشی از فشار آمریکا بر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برداشت. سه دیپلمات حاضر در «جلسه توجیهی محرمانه» ۳۰ دی وین بدون فاش‌کردن نام خود این اطلاعات را در اختیار این ژورنال قرار دادند.این جلسه در نزدیکی نمایندگی آمریکا در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و با حضور ۷۰ نفر از دیپلمات‌های منتخب آژانس برگزار شد. بلومبرگ در گزارشی با عنوان «به‌دیوارخوردن تلاش‌های آمریکا برای سخت‌کردن شرایط ایران»، جزئیاتی از این جلسه را منتشر کرد. این گزارش ناموفق‌بودن تلاش آمریکا را نشان‌دهنده مشکلات و پیچیدگی‌هایی عنوان کرد که مقامات آمریکایی برای متقاعدکردن متحدان خود علیه ایران با آن مواجه هستند. چند نفر از دیپلمات‌هایی که در نشست محرمانه وین درباره برنامه هسته‌ای ایران در هفته پیش شرکت کرده بودند، به بلومبرگ گفته‌اند آمریکا در پی به‌خشم‌آمدن از ناکارآمدبودن سیاست‌های ضدایرانی خود، دنبال به‌وجودآوردن نوعی بحران بازرسی در پرونده هسته‌ای ایران است. به گزارش بلومبرگ، مقامات آمریکایی در چند هفته گذشته در حال افزایش تدریجی فشار بر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بوده و تهدیداتی مبنی‌بر اعمال تحریم‌های جدید داشته و همچنین خواهان بازرسی‌های سرسختانه‌تری بوده‌اند. دستور کار نشست، بازبینی توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ میان ایران و قدرت‌های جهانی (برجام) بود؛ توافق‌نامه‌ای که دونالد ترامپ در ماه می (اردیبهشت) از آن خارج شد. حاضران جزئیات آنچه جان بولتون، مشاور امنیت ملی آمریکا، آن را «مدارک درخور توجه» خواند، شنیدند. بولتون مدعی بود این مدارک حاکی از آن است که ایران به بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دروغ گفته. از زمانی که ایران با ۱+۵ به توافق رسید، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ۱۳ گزارش از ایران تهیه کرده که در تمام آنها ایران را به توافق‌نامه پایبند توصیف کرده است. بلومبرگ در تحلیل خود از ادعاهای بولتون نوشت اظهارات او بر پایه تحلیل‌های دو مخالف دیرین توافق هسته‌ای؛ یعنی بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها و مؤسسه علوم و امنیت بین‌المللی قرار داشت. محققان این دو مؤسسه آمریکایی اطلاعات خود را بر پایه ادعاهای اخیر رژیم اسرائیل و نتانیاهو بنا کرده بودند.

دیدار عراقچی با آمانو

دوشنبه این هفته، عباس عراقچی که به دعوت رسمی همتای اتریشی خود به وین رفته بود، با آمانو نیز دیدار کرد. او از مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواست تا همانند سه سال گذشته، به طور حرفه‌ای و بی‌طرفانه با موضوعات مربوطه برخورد و استقلال آژانس را در برابر فشارهای برخی نیروهای مخرب بیرونی حفظ کند؛ موضوعی که به نظر می‌رسید بی ارتباط با گزارش بلومبرگ نبود.آمریکا تنها به یک نهاد بین‌المللی مانند آژانس فشار نمی‌آورد و حتی بوروکراسی نهادهای امنیتی خود را نیز تخطئه می‌کند. همین چهارشنبه بود که ترامپ به تندی به دو مقام ارشد امنیتی خود تاخت، چراکه در گزارش‌هایی که در روز سه‌شنبه به سناتورها ارائه دادند، ایران به اندازه‌ای که ترامپ می‌خواست خطرناک در نظر گرفته نشده بود.در طرف دیگر نیز بعد از چند ماه تأخیر پنجشنبه گذشته بالاخره سه کشور اروپایی برجام سازوکار ویژه مالی (SPV) اعلام کردند. پیش‌تر مقامات آمریکایی اعلام کرده بودند اگر این کانال اثر تحریم‌ها را کاهش دهد، آمریکا اقدامات تنبیهی علیه سه کشور اروپایی اعمال خواهد کرد.

رویداد

تضعیف کانال مالی از سر استیصال است

اعلام رسمی راه‌اندازی کانال مالی ایران و اروپا واکنش‌های مثبت و منفی زیادی را برانگیخت. برخی از نزدیکان تیم مذاکره‌کننده در ایران و اروپا دراین‌باره توضیحات بیشتری داده‌اند که در ادامه می‌خوانید.

● **حمید بعیدی‌نژاد:** سفیر ایران در انگلیس: آغاز با تهاتر و تعمیم در مراحل بعد. هنوز اینستکس عملیاتی نشده است، مخالفان نظام، افراطیون منطقه و نزدیکان ترامپ هم‌صدا به تمسخر و تضعیف آن پرداخته و از سر استیصال بر ناکارآمدی آن تأکید می‌کنند. اما واقعیت این است: ۱. اینستکس یک نهاد مالی است و نه نهادی از اجزای کمیسیون اروپا که همه اعضای اتحادیه اروپا عضو آن شوند. سه کشور اتحادیه که از ابتدا نقش محوری در تفاهم هسته‌ای داشته‌اند، سهام‌دار اصلی و هیئت مؤسس آن هستند، ولی این نهاد مورد حمایت کل اتحادیه اروپا است. ۲. در مرحله بعد دیگر کشورهای اروپایی و در مرحله سوم دیگر کشورهای غیراروپایی مانند چین، هند و روسیه می‌توانند عضو شوند. ۳. اینستکس در چند فاز عملیاتی می‌شود. اول با تهاتر پرداخت‌های کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات پزشکی شروع می‌کند و در فازهای بعد به همه تبادلات تجاری تعمیم می‌یابد. ۴. مخالفان مدام کلمه «غذا» را برای تداعی سازوکار نفت در برابر غذای عراق تکرار می‌کنند ولی این دو اصلا شباهتی به هم ندارند.

● **وزیر خارجه اتریش:** ادامه تجارت با ایران بدون واهمه. این سازوکار مالی برای شرکت‌های کوچک و متوسط می‌تواند راهکاری را فراهم آورد تا بدون واهمه از یافتن بانکی که پروژه‌های تجاری آنها در ایران را به دلیل خطر تحریم از سوی آمریکا پشتیبانی نمی‌کند، به تجارت با ایران ادامه دهند.نمی‌توانیم پا پس بکشیم که چینی‌ها وارد شوند. اجرائی‌شدن سیستم INSTEX برای شرکت‌های کوچک و متوسط اروپایی مهم است (ایرنا).

● **صالحی:** رئیس سازمان انرژی اتمی: قدم‌های نهایی را با شتاب بیشتری بردارند. اروپایی‌ها در بعد اقتصادی قدم امیدوارکننده‌ای برداشتند، امیدواریم در همین مسیر با سرعت و شتاب بیشتر حرکت کنند. آن‌گونه که خودشان اعلام می‌کنند مشکلاتی دارند و با وجود اینکه با تأخیر انجام دادند، در عین حال ثبت شرکت اینستکس قدم امیدوارکننده‌ای است و انتظار داریم قدم‌های نهایی را بردارند.سازمان انرژی اتمی همواره آماده است و چنانچه طرف مقابل در چارچوب تعهدات برجامی عمل نکند، تصمیمات مقتضی را در زمان خود خواهیم گرفت (ایسنا).